

111/24958

(039)

ЗОСЬКА ВЕРАС

БЕЛАРУСКА - ПОЛЬСКА - РАСЕЙСКА - ЛАЦІНСКІ

БОТАНІЧНЫ СЛОЎНІК

ВЫДАЊНЕ ГАЗЭТЫ „І ДАС БЕЛАРУСА“.

Друкарня С. Бакера. Вільня, Субач 2.

1924.

ПРАДМОВА.

John Lubbock кажа: „Некаторыя называюць ботаніку сухой наукай. Але-ж каб мы маглі нават без яе дзівавацца харошай кветкай або дрэвам, то толькі так, як можна дзівавацца ўгледжаным у грамадзе рослым мужчынай, або харошай кабетай. Наадварот, ботанік, а нат ня толькі вучоны ботанік, але-ж кожны, хоць крыху знаёмы з гэтай прыгожай наукай, калі знойдзецца пасярод таго прыгожага абшару, каторы называем полем, угледзіць кругом сябе немалую дружыну вясёлых прыцяляў, што расказваюць яму розныя цікавыя дэталі з свайго жыцця“.

А я дадам, што чалавеку цікаваму, знаёмаму з назовамі расьлінаў у яго роднай мове і то з назовамі ня штучнымі, выдуманымі, а чыстна народнымі, кожная расьлінка, кожнае зелейка раскажа, ня толькі дэталі свайго ўласнага жыцця, гісторыю свайго роду, але-ж таксама напамінь аб тэй ролі, якую яно іграе ў жыцьці нашых

сялім, у іх мэдыцыне, чарах і варожбах. Часта адно характарнае названьне раскрые перад нашымі вачыма ўсю пэтычнасьць і багатую фантазію нашага народу...

Нажаль, ня маем дагэтуль добрай беларускай сыстэматыкі, каторая-б магла супакоіць нашу цікавасьць, а таксама школьныя патрэбы...

Каб хоць у часьці парадзіць гэтаму недастатку, я апрацавала гэты маленькі слоўнік беларускіх назваў расьлін, з дадаткам назоваў у мовах: польскай, расейскай і лацінскай, каторы можа служыць падмогай пры навуцы ботанікі з падручніка ў чужой мове. Альфабэтныя сьпіскі шмат палягчаюць адшуканьне беларускага названьня данай расьліны.

Слоўнік гэты можа спатрэбіцца і таму, хто ўмее назваць расьліну пабеларуску, а хоча ведаць яе навуковае імя.

Дзеся таго, што адна і тая-ж расьліна ў розных мясцох Беларусі мае часта розныя назвы, нават зусім адна да аднае непадобныя, слоўнік абымае 424 беларускія назвы, адносячыся да 302 расьлін.

Гэтыя тры сотні расьлін можна лічыць толькі невялікай часткай тае расьліннасьці, каторая пакрывае абшары Беларусі; з часам лік матар'ялаў пабольшыцца і пазволіць апрацаваць

далейшы працяг слоўніка, а, пакуль што, няхай хоць гэтая невялічкая частка працы паслужыць падмогай таму, хто цікавіцца расьлінным сьве-там нашай старонкі.

Складаючы гэты слоўнік, я карысталася працамі: М. Фэдэроўскага „Lud Białoguski, tom I“. (Ваколіцы Саколікі, Сухаволі, Янава, Карыціна: Ваўнавыска, Слоніма і Ліды), слоўнікам М. і Г. Гарэцкіх і ўласнымі матар'яламі, сабранымі ў Сакольшчыне пад Гораднам, і дапоўніла назовамі, ужыванымі ў паветах: Лепельскім, Дзісенскім і Пружанскім, паводлуг матар'ялаў, сабраных п. В. Ластоўскім.

Зоська Верас.

Вільня
26 сьнежня
1923 р.

А.

1. Авёс — Owies — Овёс. — *Avena sativa*.
2. Агрост — Agrest — Крыжовник — *Ribes grossularia*.
3. Адцытнік гл. — Сытнік.
4. Ажына — Ożyna — Ежевика — *Rubus fruticosus*.
5. Аір — Ajer (tatarskie ziele) — Аир — Aup — *Acorus calamus*.
6. Альшына — Olszyna — Ольха — *Alnus glutinosa*.
7. Акацыя жоўтая — Akacja żółta — Чилига — *Caragana arborescens*.
8. Апенка — Оріе́нка jadalna — Опенок — *Agaricus melleus*.
9. Асака — Osoka — Осока — *Carex*.
10. Асаец — Żmijowiec — Сняк — (Синец) — *Echium vulgare*.
11. Асот — Oset — Осот — *Sonchus arvensis*.
12. Асьцюк гл. Мурог.
13. Асіна — Osina — Осина — *Populus tremula*.
14. Аўсюг — Stokłosa — Овсяница красная (костёр, кострец) — *Bromus*.

Б.

15. Бабін мур гл. Дзераза.
16. Бабін цвѣт гл. Бабка.
17. Бабка — Babka — Попутник, подорожник — *Plantago major*.
18. Бабок — Bobek trójlistny — Трилистник (водяная мята, вахта) — *Menyanthes trifoliata*.
19. Бабоўнік гл. Бабок.
20. Багатка гл. Малачай.
21. Багун — гл. Бор.
22. Балотная мятліца — Drżączka — Дрожалка — *Briza media*.
23. Балотная вужава зельле — Weżownik błotny — Ужовник обыкновенный — *Ophioglossum vulgatum*.
24. Баравік — гл. Шчыры гриб.
25. Барвінак — Barwinek — Барвинок — *Vinca minor*.
26. Баркун — *Lucerna sierpowata* — Донник (Люцерна серповидная) — *Medicago falcata*.
27. Баркун жоўты — *Nostrzyk lekarski* — Донник жёлтый — *Melilotus officinalis*.
28. Блашчычнік — гл. Чысьцец.
29. Блѣкат — *Lulek czarny* — Болиголов — *Hyoscyamus niger*.
30. Блюшч — *Bluszcz* — Плющ — *Hedera helix*.

31. Бялява — Śnieżycа wiosenna — Белянка весенняя — *Leucolium vernum*.
32. Боб — Bób — Бобы — *Vicia faba*.
33. Богавы крэселка — Storzyszek pospolity — Пахучка обыкновенная — *Clinopodium vulgare*.
34. Бор — Bagno — Багульник болотный — *Ledum palustre*.
35. Братачки — Bratki — Анютины глазки — *Viola tricolor*.
36. Брат-з-сястрою — Pszeniec łąkowy — Иванда-Марья — *Melampyrum nemorosum*.
37. Бружмель — Wiciokrzew — Жимолость — *Lonicera Xylosteum*.
38. Бружмень — Trzmielina europejska — Бересклет — *Evonymus Europeum*.
39. Брусълён гл. Бружмень.
40. Бручка — Brukiew — Брюква — *Brassica napus garifera*.
41. Брушніцы — Borówka, brusznica — Брусника — *Vaccinium vitis idaea*.
42. Буквіца — Arnika — Арника — *Arnica montana*.
43. Бульба — Ziemniaki — Картофель — *Solanum tuberosum*.
44. Буракі — Buraki — Свёкла — *Beta vulgaris*.
45. Бурнэлька — Brunelka — Черноголовка обыкновенная — *Bruneila vulgaris*.
46. Бэз — Lilak — Сирень — *Siringa vulgaris*.

47. Бэза—гл. Бэз белы — Czarny bez — Бузина—
Sambucus nigra.
48. Барбарыс — Kwaśnica zwyczajna — Барбарис—
Berberis vulgaris.
49. Бяроза — Brzoza — Берёза — *Betula alba*.
50. Бярозка — Powój polny — Вьюнок приза-
борный—*Convolvulus arvensis*.
51. Быльник — гл. Чарнобыль.

В.

52. Вадасяник — Jastrzębiec pomarańczowy—
Hieracium aurantiacum.
53. Валовае вочка — Rumian rzymski— Пупавка—
Anthemis nobilis.
54. Валовы язык — Farbownik lekarski — Воло-
глюдка лекарственная — *Anchusa officinalis*.
55. Валюшка — Bławatek vel Chaber — Василёк —
Centaurea Cyanus.
56. Вароняе вочка — Sproysz zbożowy — Спю-
рынья—*Secale cornutum*.
57. Вароняе жыта — гл. Вароняе вочка.
58. Ваўчуга — Wilżyna ciernista — Стальник —
Onopis spinosa.
59. Вярба — Wierzba biała — Ива ломкая — *Salix*
fragilis.
60. Вербалоз — Łoza — Ива — *Salix caprea*.
61. Вербяніца — гл. Тройнік.

62. Верес — *Wrzos pospolity* — Вереск — *Erica vulgaris*.
63. Вяздик — *Dryakiew v. Golebieniec* — Скабіоза (снiявка, чесоточная трава) *Scabiosa columbaria*.
64. Відук — Мак polny — Мак полевой — *Paraver Rhoëas*.
65. Віка сеўная — *Wyka siewna* — Віка посевная — *Vicia sativa*.
66. Вінаград — *Winogrosi* — Виноград — *Vitis Vinifera*.
67. Вішня — *Wiśnia* — Вишня — *Prunus cerasus*.
68. Воўча ступа — *Bodziszek błotny* — Журавельник кроваво-красный — *Geranium palustrae*.
69. Воўчи ягады — *Pokrzyk wilcza jagoda* — Сонная одурь — *Atropa Belladonna*.
70. Вощы — *Tasznik pospolity* — Пастушья сумка — *Capsella bursa pastoris*.
71. Вужачкі — *Kosaciec błotny, kosacz* — Касатик жёлтый болотный — *Iris pseudoacorus*.
72. Вяз — *Wiaz pospolity* — Вяз, берест — *Ulmus campestris*.
73. Вязьмін — гл. Язьмін.

Г.

74. Гавёс — гл. Авёс.
75. Галавенька — гл. Жывічка.
76. Гандзель — *Dąbrówka rozłogowa* — Живучка мохнатая — *Ajuga reptans*.

77. Ганыж — Anyż — Анис — *Pimpinella Anisum*.
78. Гарабіна — гл. Рабіна.
79. Гарбуз — Harbuz — Тыква — *Cucurbita pepo*.
80. Гардавіца — Żerdowica — Мальва кудрявая — *Malva crispa*.
81. Гарлачоўка — гл. Ж... бачкі.
82. Гарлачыкі — Grażel... нодяная
лилія — *Nuphar luteum*.
83. Гарох — Groch — Горох — *Pisum sativum*.
84. Гартанка — гл. Скочка.
85. Гарчыца — Gorczyca — Горчица — *Sinapis nigra*.
86. Гашт — Gwoździki — Гвоздика — *Dianthus*.
87. Гвозьдзікі — гл. Гашт.
88. Глісьнік — Psianka słodko-gorzka — Паслен
сладко-горкіі — *Solanum dulcamara*.
89. Глухая крапіва — Jasnota biała — Белая яснотка — *Lamium album*.
90. Гойнік — Starzec Jakóbek — Крестовник — *Senecio Jakobea*.
91. Грабількі — гл. Воўча ступа.
92. Грабелькі — гл. Зязюліны панчошкі.
93. Грушаўнік — гл. Глісьнік.
94. Груша — Grusza — Груша — *Pirus communis*.
95. Грэчка — Gryka, Tatatarka — Гречиха — *Polygonum tataricum*.
96. Гурок — Ogórek — Огурец — *Cucumis sativus*.
97. Гусячыя лапкі — гл. Кацячыя лапкі.

Д.

98. Джыгучка — Pokrzywa żeszka — Крапива жыгучка — *Urtica urens*.
99. Дзед — Jeżonóg kulisty — Мордовник кругло-головый — *Echinops spherocephalus*.
100. Дзяванна — Dziewanna — Коровяк — *Verbascum*.
101. Дзяванна дзікая — Wiesiołek. (świeca посна) — Энотэра двулетняя — *Oenothera biennis*.
102. Дзевясіл — Oman wielki — Девясил — *Inula Helennium*.
103. Дзераза — Widłak, (Babimóg) — Плаун — *Lycoperidium clavatum*.
104. Дзеравянка — Pięciornik, kurze ziele — Деревянка — *Potentilla tormentilla*.
105. Дыгель — Dziegiel — Дыгель — *Angelica silvestris*.
106. Дзядзак — Chaber świerzbnica — Василёк перистый — *Centaurea scabiosa*.
107. Дзятліна vel Дзяцеліна белая — Biała kopiczyna — Клевер белый — *Trifolium verpens*.
108. Доля — Przymiotno ostre — Мелколепестник едкий — *Erigeron acer*.
109. Драпач — гл. Шчаткі.
110. Драсён белы — Rdest pospolity — Горчак — *Polygonum persicaria*.
111. Дуб — Dąb — Дуб — *Quercus*.
112. Дуброўка — гл. Заячы мак белы.

113. Дужэц — гд. Шалвея.
114. Дурман — гл. Дурнап'ян.
115. Дурнап'ян—Bieluń dziedzierzawa — Белена —
Datura stramonium.
116. Дурніцы—Bogówka łośchunia — Голубіка—Va-
scinium uliginosum.

Е.

117. Елка — Swierk pospolity— Ель—Picea exelsa.

Ж.

118. Жабіныя кубачкі—Kuklik zwisty — Гравилат
аптекарскай — Geum rivale.
119. Жабіныя вочкі—Niezapominajki—Незабудки—
Myosotis palustris.
120. Жавіны—гл. Ажныны.
121. Жоўтазель,
122. Жаўцюха,
123. Жаўціла,
124. Жаўцічнік,
125. Жоўтае зельле—Janowiec—Дрок красильны—
Genista tinctoria.
126. Журавіны—Żurawina — Клюква — Vaccinium
oxycoccos.
127. Жывакосьнік — Żywokost lekarski — Живо-
кость—Symphytum officinale.

128. Жывіцельнік — *Rutewka orlikolistna* — Василистник анемон — *Thalictrum aquilegifolium*.
129. Жывічка — *Czyściec błotny* — Чистец — *Stachys palustris*.
130. Жыруха — *Rzeżucha łąkowa* — Жеруха луговая — *Cardamine pratensis*.
131. Жысьцяр,
132. Жысьцярэна,
133. Жыстар — *Szakłak* — Жостер — *Rhamnus cutharica*.
134. Жыта — *Żyto* — Рожь — *Secale cereale*.
135. Жычкая крапіва — гл. **Джыгучка**.

3.

136. Загардушка — *Rosiczka okrągłolistna* — Рослянка — *Drosera rotundifolia*.
137. Зайчая капуста — *Zajęczy szczaw* — Кислица — *Oxalis Acetosella*.
138. Зайчая рута — *Dymnica lekarska* — Дымянка обыкновенная — *Fumaria officinalis*.
139. Зайчы кроп — гл. **Дзягель**.
140. Заячы мак белы — *Zawilec leśny* — Ветреница лесная — *Anemone silvestris*.
141. Залётнік — *Wierzbówka wązkolistna* — Кипрей, Иван-чай — *Epilobium augustifolium*.
142. Заложнік — *Rozchodnik wielki* — Очиток — *Sedum telephium*.

143. Залозьнік—гл. Заложнік.
144. Заружа—Jaskier gozłogowy—Лютик ползучий—*Ranunculus repens*.
145. Званец—Dzwoniec pospolity — Погремок—*Rhinanthus vulgaris*.
146. Звончыкі—Ogłiki — Садовые колокольчики —
Aquilegia vulgaris.
147. Здрыжнік—гл. Балотная мятліца.
148. Зелье ад трасцы—Jastrzębiec—Ястребинка —
Hieracium pileella.
149. Зелье Найсьвяцейшай Маці—Świetnik pospo-
lity — Очанка — *Euphrasia officinalis*.
150. Зуброўка — Żubrówka — Зубровка — *Hie-
gochloa borealis*.
151. Зябер — Poziwnnik różnokolorowy — Пикуль-
ник — *Galeopsis versicolor*.
152. Зязюльчын гашт — Iris syberijski — Петушки,
(касатик синій) — *Iris sibirica*.
153. Зязюлька — Storczyk — Ятрышник — *Orchis*.
154. Зязюльчыны сьлёзы — Storczyk plamisty —
Ятрышник испятнаньны — *Orchis maculata*.
155. Зязюльчыны ручнічкі — Krzyżownica pospo-
lita — Истод обыкновенный — *Poligata vul-
garis*.
156. Зязюльчыны панчошкі — Pierwiosnek klu-
czyki — Первоцвет — *Primula veris*.

I.

157. Груша гл. Груша.
158. Изоп — józefek — Иссоп — *Hyssopus officinalis*.
159. Имбир — Imbier — Имбир — *Zingiber*.

K.

160. Кабыляк гл. Тройнік.
161. Кабыля мятка гл. Тройнік.
162. Казакі гл. Гандзель.
163. Казелец — Jaskier ostrzy — Лютик едкій — *Ranunculus acris*.
164. Казёлчыкі — Ostróżka zbożowa — Ритершпоры — *Delphinium consolida*.
165. Казодрыста гл. Канпельна.
166. Калакалуша гл. Чаромха.
167. Калетнік гл. Луснаўка.
168. Калина — Kalina — Калина — *Viburnum opulus*.
169. Камвалей лесавая — Konwalja leśna — Ландыш — *Convallaria majalis*.
170. Каноплі — Koporie siewne — Конопля — *Cannabis sativa*.
171. Канпелька — Zawilec gajowy — Ветреница тенистай — *Apetona nemorosa*.
172. Канцедаль гл. Бульба.

173. Канюшына белая гл. Дзяцеліна.
174. Капуста — Karusta — Капуста — *Brassica oleracea*.
175. Капытнік — Korytnik polspolity — Подорешник — *Asarum europaeum*.
176. Картопіі гл. Бульба.
177. Касач гл. Зязюльчын гашт.
178. Касьцяг гл. Буквіца.
179. Касьцяніцы — Kościenice — Костяника — *Rubus saxatilis*.
180. Каўтунічнік гл. Дзяванна.
181. Кацячыя лапкі — Przywrotnik polspolity — Рослянка обыновенная — *Alchemilla vulgaris*.
182. Каштан — Kasztan — Каштан — *Aesculus Hippocastanus*.
183. Кіцюкі — Kotki — Клевер кошачій — *Trifolium arvense*.
184. Кісьлець гл. Барбарыс.
185. Клён — Klon — Клён — *Acer platanoides*.
186. Клышы (клышоўнік) — гл. Вароня вока.
187. Кмен — Kmin, Karolek — Тмин — *Carum carvi*.
188. Козірог — Kolcowój zwyczajny — Дреза обыновенная — *Lyciura barbarum*.
189. Кольчыкі — Ładniczka — *Dielytra spectabilis*.
190. Кошычкі — Witulka polspolita — Аптекарская вербена — *Verbena officinalis*.
191. Кракос — Szafran — Шафран — *Crocus sativus*.

192. Крапива — Pokrzywa — Крапива — *Urtica dioica*.
193. Красавка гл. Воучы ягады.
194. Красьяень, (красьвик) гл. Ізон.
195. Крузьбань гл. Ізон.
196. Крушына — *Ligustr zwyczajny* — Волчы ягоди — *Ligustrum vulgare*.
197. Крушына — *Szaklak kruszyna* — Крушина — *Rhamnus frangula*.
198. Крываўнік — *Krwawnik* — Тысячелистник — *Achilea millefolium*.
199. Ксяндзоў плеш гл. Малачай.
200. Кукаль — *Kakol* — Куколь — *Agrostema githago*.
201. Кунада гл. Бульба.
202. Купальнік гл. Буквіца.
203. Купена — *Kokoguczka zwykla* — Купена лекарственная — *Poligonatum officinale*.
204. Купіна — *Drjakiew polna* — Скабіоза полевая — *Scabiosa ochroleuca*.
205. Курачая сылепата гл. Казелец.

Л.

206. Лаваніца — *Tojeść pospolita*. — Вербейник — *Lysimachia vulgaris*.
207. Лавіпка — *Powbji motyli* — Ломонос — *Clematis vitalba*.

208. Лапух — Łopuch — Репейник — Lappa.
209. Лапух гл. Латацень.
210. Латацень — Kaczeniec — Курослеп — *Caltha palustris*.
211. Лён — Len — Лен — *Linum usitatissimum*.
212. Лилея — Lilja biała — Лилія белая — *Lilium candidum*.
213. Лилея вадзяная — Grzybień biały — Кувшинка — *Nymphaea alba*.
214. Липа — Lipa — Липа — *Tilia*.
215. Лотаць — гл. Латацень.
216. Лубин — Łubin — Люпин, (волчий боб) — *Lupinus*.
217. Лускаўка — Lepnica skrzurka — Смолевка надутая — *Silene inflata*.
218. Лусьнец гл. Лускаўка.
219. Люцэрна — Lucerna siewna — Медунка посеvная — *Medicago sativa*.
220. Ляванда — Lawenda — Лаванда — *Lavandula officinalis*.
221. Ляда — Wyka płotowa — Горошек — *Vicia sepium*.
222. Лянок — Dzwonek rozpierzchły — Колокольчики — *Campanula patula*.
223. Лянок гл. Чысьцец.
224. Ляскаўка гл. Лускаўка.
225. Ляшчына — Leszczyna — Орешник — *Corylus Avellana*.

М.

226. Мак прудзівы — Mak siewny — Мак спотворный — *Papaver somniferum*.
227. Макрыца чырвоная — Kurzyślad polny — Очичный цвет — *Anagallis arvensis*.
228. Макрыца белая — Mokrzyca zwyczajna — Мокрица — *Stellara media*.
229. Малагай — Mniszek lekarski — Одуванчик — *Taraxacum officinale*.
230. Малина — Malina — Малина — *Rubus Idaeus*.
231. Малиса — Melisa — Мелисса — *Melissa*.
232. Мальна — Malwa — Шток-роза обыкновенная — *Althaea rosea*.
233. Маслянка гл. Заячы мэк.
234. Мацаўнік — Sukorya podróżnik — Цикорій дикій — *Cichorium intybus*.
235. Мацёрдушка — Majranek pospolity — Душица — *Origanum vulgare*.
236. Мянюшкі — гл. Минушкі.
237. Минушкі — Siedzienica skretolistna — Селезёночник очереднолистный — *Chrysosplenium alternifolium*.
238. Морква — Marchew — Морковь — *Daucus carota*.
239. Мурава — Wiklina pospolita — Мятлик — *Poa trivialis*.

240. Мурог — *Kostrzewa wyniosła* — Овсяница луговая — *Festuca pratensis*.
241. Мухамор — *Muchomor* — Мухомор — *Amantia muscaria*.
242. Мучальник — *Niedźwiedzie grono* — Толокнянка обыкновенная — *Arctostaphylos Uva Ursi*.
243. Мядоўка гл. Валовы язык.
244. Мята пятрова — *Mięta pieprzowa* — Перечная мята — *Mentha piperita*.
245. Мята пухова — *Mięta prosta* — Мята кудрявая — *Mentha Crispa*.
246. Мятка палявая — *Mięta polna* — Мята полевая — *Mentha arvensis*.
247. Мятлица — *Żarnowiec miotłowy* — Метельник обыкновенный — *Sarothamnus scorarius*.
248. Мятлюг — *Miętlica* — Полевица обыкновенная — *Agrostis vulgaris*.

Н.

249. Нагаткі — *Nagietki* — Ноготки — *Calendula officinalis*.
250. Нарцыз белы — *Narcyz poetów* — Нарцисс — *Narcissus poeticus*.
251. Настурция — *Nasturcja* — Капуцин — *Thraep-*

252. Нізіперсьниця — *Babka lancetowata* — Попут-
ник ланцетовидный — *Plantago lanceolata*.
253. Нітупія гл. Сухавейка.
254. Нішпаза гл. Жоўтазель.
255. Ничуйвецер гл. Сухавейка.
256. Ногцікі гл. Нагаткі.
257. Начнічник — *Jasionek* — Букашник лесной —
Jasione montana.

П.

258. Павіліца — *Przytulja lepczyca* рпаса — Под-
маренник — *Galium aparine*.
259. Падарожнік — *Kuklik goździkowy* — Грави-
лат городской — *Geum urbanum*.
260. Падарожнік гл. Мацаўнік.
261. Падбел — *Podbiał* — Мать-и-мачеха — *Tussi-
lago farfara*.
262. Падсолнух — *Słonecznik* — Подсолнечник —
Heliantus annuus.
263. Падсьнежнік — *Pierwiosnek* — Подснежник —
Galanthus nivalis.
264. Пазёмкі гл. Суніцы.
265. Палейка — *Przetacznik ożanka* — Вероника —
Veronica chamaedrys.
266. Палечнік чырвоны — *Naparstnica purpurowa* —
Царепотанья красная — *Digitalis purpurea*.

267. Палечнік жоўты — *Naparstnica zółta* — Наперстянка желтая — *Digitalis ambigua*.
268. Палын — *Piołun* — Полынь — *Artemisia absinthum*.
269. Панна-дзяванна гл. дзяванна.
270. Панчошнік — *Mydlik lekarski* — Мылянка — *Sarroparia officinalis*.
271. Папарацень — *Parpoś* — Папоротник — *Pteris aquilina*.
272. Парушэнец мужчынскі гл. Уразьнік.
273. Парэчка — *Pogrzeczka* — Смородины — *Ribes*.
274. Пастарнак — *Pasternak* — Пастернак — *Pastinaca sativa*.
275. Паўзун палявы — *Cieciorka upstrzona* — Вязель — *Coronilla varia*.
276. Паўзун лесавы — *Wilczy groch* — Астрогал — *Astrogalus glycyphyllos*.
277. Паўночнік — *Świerzbica polna* — Коростанік — *Knautia arvensis*.
278. Пельнік гл. Зелье Найсьвяцейшай Маці.
279. Пералётнік жоўты — *Przelot welnica* — Явёнік обыкновенный — *Anthyllis vulneraria*.
280. Пералётнік чырвоны — *Koniczyna dwukłosa* — Клевер горный — *Trifolium alpestre*.
281. Перапелічнік гл. Купіна.

282. Пераступ гл. **Пераступнік**.
283. Пераступнік — *Przestep* — Переступень —
Vryonia alba.
284. Петрушка — *Pietruszka siewna* — Петрушка —
Petroselinium sativum.
285. Піваней — *Piwonia*—Піон—*Paeonia officinalis*.
286. Пізьма гл. **Сіванізьма**.
287. Плашчуха гл. **Вошы**.
288. Порхаўка — *Purchawka* — Дождевик — *Lycoperdon*.
289. Пралеска — *Przelaszczka gajowa* — Ветре-
ница трехлопастная—*Hepatica triloba*.
290. Прэрва—*Gnidosz bagienny* — Мытник — *Pedicularis palustris*.
291. Прытуліца гл. **Жоўтазель**.
292. Пейўлой — *Rzniączka pospolita* (Куркōв-
ка) — Ежа — *Dactylis glomerata*.
293. Пухоўка — *Pałka rohoża* — Рогоз — *Thypha*
latifolia.
294. Пшаніца — *Pszenica* — Пшеница — *Triticum*
vulgare.
295. Пырнік — *Perz rolnica* — Пырей — *Triticum*
repens.

Р.

296. Рабачкі гл. **Сытнік**.
297. Рабіна — *Jarzębina*—Рябина—*Sorbus aucuparia*.
298. Рагулькі гл. **Казелчыкі**.

299. Радоста — *Róza centyfolia* — Роза махровая —
Rosa centifolia.
300. Размай — *Rozmaryn* — Розмарин — *Rosmarinus*
officinalis.
301. Ракітнік — *Łozina* — Тальник сивый — *Sal-*
ix cinerea.
302. Рамонак — *Rumianek lekarski* — Ромашка —
Matricaria Chamomila.
303. Раньнік гл. Паўночнік.
304. Рапуха — *Rzodkiew polna (Ognicha)* — Редь-
ка полевая (дикая) — *Raphanus raphanistrum*.
305. Расанкі — гл. Сьвятаянскае зелье.
306. Расіца гл. Загардушка.
307. Раструха — *Astry* — Астры — *Aster chinensis*.
308. Растроп — *Oset kędzierzawy* — Чертополох —
Carduus acanthoides.
309. Расходнік гародні — *Bluszczik ziemny* —
Будра плющевидная — *Glechoma hederacea*.
310. Рачыкі — *Rdest łąkowy* — Раковія шейки —
Polygonum Bistorta.
311. Рожа — *Malwa ogrodowa* — Шток - роза
садовая — *Althaea rosea fl. pl.*
312. Русальніца (Русакрасьвіца) гл. Радоста.
313. Рута — *Ruta ogrodowa* — Рута — *Ruta graveolens*.
314. Рутка лесавая белая — *Kokorycz wydrążona* —
Хохлатка полая — *Corydalis cava*.

315. Рутка лесавая чырвоная — Kokorycz pełn.
Хохлатка плотная — *Corydalis solida*.
316. Руцьвіца — Komonica — Донник голов
тый — *Lotus corniculatus*.
317. Рэпа — Rzepa — Рэпа—*Brassica rapa*.
318. Рэхлікі — Lilja żółta — Лилія Пятнистая
Lilium tigrinum.
319. Рыжак — Judra zwyczajna — Рыжык — *C
melina sativa*.

С.

320. Сабачая мята—гл. Мінушкі.
321. Сабачае мыла—гл. Панчошнік.
322. Сабачы язык — Ostrzei psi język — Черно
рень—*Cynoglossum officinale*.
323. Савіна—Jodłowiec—Можжевельник козацкій
Juniperus sabina.
324. Сардэчнік—Tysiącznik goryczkowy— Золот
тысячник—*Erythraea Centaurium*.
325. Сасонка — Zawilec żółty — Ветреница люти
ная—*Anemone ranunculoides*.
326. Сасна — Sosna pospolita— Сосна обыкновен
ная—*Pinus silvestris*.
327. Сачавіца—Soczewica—Чечевица—*Ervum len*
328. Сачыўка — гл. Сачавіца.
329. Сівалізьма—Wrotycz pospolita — Пижма—*Ta
nacetum vulgare*.

330. Сінічник—гл. **Вярднік.**
331. Скочка—Rojnik — Живучка — *Sempervivum saboliferum.*
332. Сланешник—гл. **Падсолнух.**
333. Смактушкі — Szeleźnik większy — *Rhinonthus Alectorolophus major.*
334. Смаляркі—гл. **Жабіныя нубачкі.**
335. Сон-трава—*Sasanka dzwonkowata*—Прострел—*Anemone Pulsatilla.*
336. Спаршнец—гл. **Вароная вака.**
337. Срэбнік — Srebrnik, (Gęsie ziele)—Лапчатка гу-
синая—*Potentilla anserina.*
338. Стакротка—*Stokrotka*—Маргаритка—*Bellis pe-
renis.*
339. Стражкі—гл. **Вошы.**
340. Суміцы — Poziomki — Земляника — *Fragaria vesca.*
341. Сухавейка—*Suchołustki*—Безсмертык — *Helichrisum arenarium.*
342. Сухотнік палявы—*Ukwap dwupienny* — Суше-
вица—*Gnaphalium dioicum.*
343. Сухотнік лесавы—*Przetacznik lekarski* — Веро-
ника лесная—*Veronica officinalis.*
344. Сарадэля — *Seradela siewna* — Сарадэля —
Ornithopus sativa.
345. Сятнік—*Rozchodnik ostry*—Очиток острый —
Sedum acre.

346. Святоталаскае зельле — Dziurawiec pospolity —
Зверобой — *Hypericum perforatum*.
347. Сьвірэшча — Rzera olejna — Сурепица — Brassica
capitata oleifera.
348. Сьвятая Петры і Паўла ключыкі — гл. Тра
белыі.
349. Сьлёзьнік — гл. Тройнік.
350. Сьляз — Siaz pospolity — Проскурняк — Malv.
vulgaris.
351. Сьнягулькі — Śniegulec — Снежная ягода —
Symphoricarpos racemosus.
352. Сьнедаік — Złoc żółta — Гусятнік жёлтый —
Gagea lutea.

Т.

353. Табака — Tytoń — Табак — *Nicotiana tabacum*.
354. Тополя белая — Topola biała, (Białodrzew) —
Тополь белый — *Populus alba*.
355. Тройнік — Ktawonica pospolita — Дербенник,
Плакун-трава — *Lythrum salicaria*.
356. Трускаўка — Truskawka — Клубника — *Fragaria
elatioz*.
357. Труваўка — гл. Руцьвіца.
358. Трибулька — Trybulka — Лук мелкі —
Allium Schoenoprasum.
359. Тугаль гл. Куналь.
360. Тутун гл. Табака

У.

361. Уплаўнік — *Nawłóć pospolita* — Золотарник
Solidago virga aurea.
362. Уразьнік — *Fiołek leśny* — Фиалка лесная —
Viola canina.
363. Урочнік белы — *Przytulja biała* — Подмарен-
ник белый — *Gallum Mollugo*.
364. Урочнік жоўты — *Przytulja żółta* — Подма-
ренник желтый — *Gallium verum*.

Х.

365. Хварбідла гл. Жоўтазель.
366. Хвасоля — *Fasola* — Фасоль, Бобы — *Pha-
seolus vulgaris*.
367. Хвощ балотны — *Skrzyp błotny* — Хвощ
болотный — *Equisetum palustris*.
368. Хвощ палявы — *Skrzyp polny* — Хвощ по-
левой — *Equisetum arvensis*.
369. Хмель — *Chmiel*—Хмель—*Humulus lupulus*.
370. Хмельнік—*Koniczyna leżąca*—Клевер ползучы—
Trifolium procumbens.
371. Хрен — *Chrzan* — Хрен — *Cochlearia armoracia*.

Ц.

372. Цімафейка — *Tymotka* — Тимофейка — *Phle-
um pratense*

373. Цанцидзея — Glistownik, (Jaskółcze ziele) —
Чистотел — *Chelidonium majus*.
374. Цякун гл. Дзераза.
375. Цыбуля — *Cebula* — Лук — *Alium* сера.
376. Цывистарэй гл. Сардзчык.

Ч.

377. Чабор — *Czaborek* (*Macierzanka*) — Богород-
ска трава — *Thymus serpyllum*.
378. Чамер гл. Чамярычык.
379. Чамярычык — *Ciemiernik czarny* — Мороз-
ник обыкновенный — *Helleborus niger*.
380. Чараунык — *Podkolan dwulistny* (*wieczornik*)—
Любка—*Platanthera bifolia*.
381. Чарвенец гл. Вошы.
382. Чарнагубка гл. Бурнэлька.
383. Чарніцы — *Bogówka szeregna* — Черника —
Vaccinium myrtillus.
384. Чарнобыль — *Vylica* — Чернобыльчик — *Ar-
temisia vulgaris*.
385. Чарнушка — *Czarnuszka* — Чернушка — *Ni-
gella sativa*.
386. Чаромха — *Czeremcha* — Черемуха — *Pru-
nus padus*.
387. Чартапалох — *Porjoch* *pospolity* — Татарник —
Oporogdon acaanthium

388. Черешня — *Trześnia* — Черешня — *Prunus avium*.
389. Часнык — *Czosnek* — Чеснок — *Allium sativum*.
390. Часнык палявы — *Czosnek łąkowy* — Чеснок полевой — *Allium oleraceum*.
391. Чорныя ягады гл. **Чарніцы**.
392. Чорныя маліны гл. **Ажныны**.
393. Чортавы пазуры гл. **Чартапалох**.
394. Чарвяточнік — *Szarota* — Белушник — *Filago arvensis*.
395. Чырвоная зельле — *Storczyk szerokolistny* — Ятрышник широколиственный — *Orchis latifolia*.
396. Чырвоныя ягады гл. **Суніцы**.
397. Чысьцец — *Lnica pospolita* — Львянка — *Linaria vulgaris*.

Ш.

398. Шалвея — *Szałwia lekarska* — Шалфей аптекарский — *Salvia officinalis*.
399. Шалей — *Szalej jadowity* — *Cicuta virosa*.
400. Шаленец — *Żabinięc babczany* — Чистуха — *Alisma plantago*.
401. Шалежки — *Ślaz mały* — Мальва круглолистая — *Malva rotundifolia*.

402. Шальбабона — гл. Хвасоля.
403. Пшанта—гл. Глухая крапива.
404. Пшанта палявал гл. Мятка палявая.
405. Пшанта чырвоная — *Jasnota purpurowa* —
Красная яснотка — *Lamium purpureum*.
406. Пшарнік — *Babka kosmata* — Попутник мох-
натый — *Plantago media*.
407. Пшарніца гл. Пшарнік.
408. Пшпырнік лесавы — *Tawuła leśna* — Таволга
лесная — *Spirea filipendula*.
409. Пшпырнік балотны—*Tawuła błotna* — Таволга
болотная — *Spirea aruncus*.
410. Пшупшына — *Róża dzika* — Шиповник —
Rosa canina.
411. Пшчавель (Пшчаўе) — *Szczaw* — Щавель —
Bitex acetosa.
412. Пшчасьце гл. Сухотнік палявы.
413. Пшчаткі — *Szczeć leśna* — Ворсянка — *Dipsa-
cus silvestris*.
414. Пшчыры-грыб — *Bogowik* — Белый гриб —
Boletus edulis.

Я.

415. Яблыня — *Jabłoń*—Яблоня — *Pirus malus*.
416. Явар — *Klon jawogowy*—Явор (белый клён)—
Acer pseudoplatanus.

417. Ягрыст — гл. **Аграст.**
418. Язьмін — *Jaśminowiec* — **Жасмин** — *Philadelphus coronarius.*
419. Яір гл. **Аір.**
420. Ялавец — *Jadłowiec pospolity* — **Можжевельник обыкновенный** — *Juniperus communis.*
421. Ялянец гл. **Ялавец.**
422. Ясакар — *Topola czarna* — **Осокорь (Черная тополь)** — *Populus nigra.*
423. Ястрац гл. **Зелье ад трасцы.**
424. Ячмень — *Jęczmień* — **Ячмень** — *Hordeum vulgare.*
-

SKOROWIDZ NAZW POLSKICH.

A.

- Agrest — 2, 417.
- Ajer — 5, 419.
- Akacya — 7.
- Anyż — 77.
- Arnika — 42, 178, 202.
- Astry — 307.

B.

- Babka — 17, 16.
- Babka lancetowata — 252.
- Babka kosmata — 406, 407.
- Babimór — 103, 15, 374.
- Bagno — 34, 21.
- Barwinek — 25.
- Biała koniczyna — 107, 173.
- Białodrzew — 354.
- Bielmy dziedzierzawa — 114, 115.
- Bluszczik ziemny — 309.

- Wrzos pospolity — 62.
Wyka siewna — 65.
Wyka płotowa — 221.
Wyklina pospolita — 239.

Z.

- Zajęczy szczaw — 137.
Zawilec leśny — 140, 112, 233.
Zawilec gajowy — 171, 165.
Zawilec żółty — 325.
Ziemniaki — 43, 172, 176, 201.
Złoc żółta — 352.

Ż.

- Żabiniec babczany — 400.
Żarnowiec miotłowy — 247.
Żerdowica — 80.
Żmijowiec — 10.
Żubrówka — 150.
Żurawina — 126.
Żyto — 134.
Żywokost — 127.
-

АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ.

А.

- Аир — 5, 419.
Атис — 77.
Анютины глазки — 35.
Аптекарская вербена — 190.
Арника — 42, 178, 202,
Астрогал — 276.
Астры — 307,

Б.

- Багульник болотный — 34, 21.
Барбарис — 48, 184.
Барвинок — 25.
Безсмертник — 341, 253, 255.
Белена — 115, 114.
Белушник — 394.
Белый гриб — 414, 24.
Бесянка весенняя — 31.
Бересклет — 38, 39.

- Берёза — 49.
Берест — 72.
Бобы — 32.
Богородская трава 377.
Болиголов — 29.
Брусника — 41.
Брюква — 40.
Будра плющевидная — 309.
Бузина — 47.
Букатник — 257.

В.

- Василёк — 55.
Василёк перистый — 106.
Василистник: анемон — 128.
Вахра — 18, 19.
Вереск — 62.
Вербейник — 206.
Вероника — 265.
Вероника лесная — 343.
Ветреница лесная — 140, 112, 233.
Ветреница тенистая — 171, 165.
Ветреница трехлопастная — 289.
Ветреница лютичная — 325.
Вика посевная — 65
Виноград — 66.
Вишня — 67.

- Водяная мята — 18, 19.
Вологгодка лекарственная — 54, 243.
Волчьи ягоды — 196.
Волчий боб — 216.
Ворсянка — 413, 109.
Вяз — 72.
Вязель — 275.
Вьюнок призаборный — 50.

Г.

- Гвоздика — 86, 87.
Голибика — 116.
Горох — 83.
Горошек — 221.
Горчак — 110.
Горчица — 85.
Гравилат аптекарский 118, 81, 334.
Гравилат городской — 259.
Гречиха — 95.
Груша — 94, 157.
Гусятник жёлтый — 352.

Д.

- Девясил — 102.
Дербенник — 355, 61, 160, 161, 349.
Дереза обыкновенная — 188.

- Деревянка — 104.
Донник — 26.
Донник жёлтый — 27.
Донник головчатый — 316, 357.
Дождевик — 288.
Дрок красильный — 125, 121, 122, 123, 124,
254, 291, 365.
Дрожалка — 22, 144.
Дуб — 111.
Душица — 235.
Дягель — 105, 139.
Дымянка обыкновенная — 138.

Е.

- Ежа — 292.
Ежевика — 4, 120, 392.
Ель — 117.

Ж.

- Жасмин — 418, 73.
Жеруха луговая — 130.
Жёлтая водяная лилия — 82.
Живокость — 127.
Живучка мохнатая — 76, 162.
Живучка — 331, 84.
Жимолость — 37.

Жостер — 133, 131, 132.

Журавельник кровавокрасный 68, 91.

З.

Зверобой — 346, 305,

Земляника 340, 264, 396.

Золотарник — 361.

Золототысячник — 324, 376.

Зубровка — 150.

И.

Ива — 60.

Ива ломкая — 59.

Иван-да-Марья — 36.

Иван-чай — 141.

Имбир — 159.

Иссоп — 158, 195, 194.

Истод обыкновенный — 155.

К.

Калина — 168.

Капуста — 174.

Капудын — 251.

Картофель — 43, 172, 176, 201

Касатик жёлтый — 71.

Камитик синий — 152, 177.

- Каштан — 182.
Кипрей — 141.
Кислица — 137.
Клевер белый — 107, 173.
Клевер кошачий — 183.
Клевер горный — 280.
Клевер ползучий — 370.
Клён — 185.
Клубника — 356.
Клюква — 126.
Колокольчики — 222.
Колокольчики садовые — 146.
Конопля — 170.
Коровяк — 100, 180, 269.
Короставник — 277, 303.
Кострец — 14.
Костёр — 14.
Костяника — 179.
Крапива — 192.
Крапива жигучка — 98, 135.
Крестовник — 90.
Крушина — 197.
Крыжовник — 2, 417.
Кувшинка — 213.
Куколь — 200, 359.
Купена лекарственная — 203.
Курслеп — 210, 209, 215.

Л.

- Лаванда — 220.
Ландыш — 169.
Лапчатка гусиная — 337.
Лен — 211.
Лилия белая — 212.
Лилия пятнистая — 318.
Липа — 214.
Ломовос — 207.
Лук — 375.
Лук мелкий — 358.
Львица — 397, 28, 223.
Любка — 380.
Люпин — 216.
Лютик ползучий — 144.
Лютик едкий 163, 205.
Люцерна серповидная — 26.

М.

- Мак полевой — 64.
Мак снотворный — 226.
Малина — 230.
Мальва кудрявая — 80.
Мальва круглолистная — 401.
Маргаритка — 338.

- Мать и мачеха — 261.
Медунка посевная — 219.
Мелиса — 231.
Мелколепестник едкій — 108.
Метельник обыкновенный — 247.
Можжевельник козацкій — 323.
Можжевельник обыкновенный — 420, 421.
Мордовник круглоголовый — 99.
Мокрица — 228.
Морковь — 238.
Морозник обыкновенный — 379, 378.
Мухомор — 241.
Мылянка — 270, 321.
Мытник — 290.
Мята перечная — 244.
Мята кудрявая — 245.
Мята полевая — 246, 404.
Мятлик — 239.

Н.

- Наперстянка красная — 266.
Наперстянка жёлтая — 267.
Нарцис — 250.
Незабудки — 119.
Нюгетки 249, 256.

О.

- Опёк — 1, 74,
Овсяница красная — 14.
Овсяница луговая — 240, 12.
Одуванчик — 229, 20, 190.
Огурец — 96.
Ольха — 6.
Опенок — 8
Орешник — 225.
Осина — 13.
Осока — 9.
Осокорь — 422.
Осот — 11.
Очанка — 149, 278.
Очиток — 142, 143.
Очиток острый 345, 3, 296.
Очный цвет—227.

П.

- Палоротник—271.
Паслен сладко-горкий — 88, 93.
Пастернак — 274.
Пастушья сумка — 70, 287, 339, 381.
Пахучка обкновенная — 33.
Первоцвет — 156, 92, 348.
Переступень 283, 282.
Петрушка — 284.

- Пижма — 329, 286.
Пикульник — 151.
Пион — 285.
Плакун-трава — 355, 61, 160, 161, 349.
Плаун — 103, 15, 374.
Плющ — 30.
Погремок — 145.
Подорожник — 17, 16.
Подорешник — 175.
Подмаренник — 258.
Подмаренник белый — 363.
Подмаренник жёлтый — 364.
Подснежник — 263.
Подсолнечник — 262, 332.
Полевица обыкновенная — 248.
Полынь — 268.
Попутник — 17, 16.
Попутник ланцетовидный — 252.
Попутник мохнатый — 406, 407.
Проскурняк — 350.
Прострел — 335.
Пупавка — 53.
Пырей — 295.
Пшеница — 294.

Р.

- Раковая шейка — 310.
p.---

- Гепя — 317.
Репейник — 208.
Риттершпоры — 164, 298.
Рогоз — 293.
Рожь — 134.
Роза махровая — 299, 312.
Розмарин — 300.
Ромашка — 302.
Росянка — 136, 306.
Росянка обыкновенная — 181, 97.
Рута — 313.
Рыжик — 319.
Рябина — 297, 78.

С.

- Свёкла — 44.
Селезёночник очереднолистный — 237, 236, 320
Сераделя — 344.
Синец — 10.
Синявка — 63, 330.
Сивяк — 10.
Сирень — 46.
Скабиоза — 63, 330.
Скабиоза полевая — 204, 281.
Смолевка надутая — 217, 167, 218.

- Снежная ягода — 351.
Сонная одурь — 69, 193.
Сосна обыкновенная — 326.
Спорынья — 56, 57, 186, 336.
Стальник — 58.
Сурепица — 347.
Сушеница — 342, 412.

Т.

- Табак — 353, 360.
Таволга лесная — 408.
Таволга болотная — 409.
Тальник сивый — 301.
Татарник — 387, 393.
Тимофейка — 372.
Тмин — 187.
Толокнянка обыкновенная — 242.
Тополь белый — 354.
Трилистник — 18, 19.
Тыква — 79.
Тысячелистник — 198.

У.

- Ужовник обыкновенный — 23.

Ф.

- Фасоль — 366, 402.
Фиалка лесная — 262, 263.

Х.

- Хвощ болотный — 367.
Хвощ полевой — 368.
Хмель — 369.
Хохлатка полая — 314.
Хохлатка плотная — 315.
Хрен — 371.

Ц.

- Цикорий дикий — 234, 260.

Ч.

- Черёмуха — 386, 166.
Черешня — 388.
Черника — 383, 391.
Черноголовка — 45, 382.
Чернокорень — 322.
Чернобыльник — 384, 51.
Чернушка — 385.
Черный тополь — 422.
Чертополох — 308.
Чеснок — 389.
Чеснок полевой — 390.
Чесоточная трава — 63, 330.
Чечевица — 327, 328.
Чилига — 7

Чистец — 129, 75.

Чистотел — 373.

Чистуха — 400.

Ш.

Шафран — 191.

Шалфей аптекарский — 398, 113.

Шиповник — 410.

Шток-роза обыкновенная — 232.

Шток-роза садовая 311.

Щ.

Шавель — 411.

Э.

Энотэра двулетняя — 101.

Я.

Яблоня — 415.

Явор — 416.

Яснотка красная — 405.

Яснотка белая — 89, 403.

Язвенник обыкновенный — 279.

Ястребинка — 148, 423.

Ятришник — 153.

Ятришник испятнанный — 154.

Ятришник широколиственный — 395.

Ячмень — 424.

**Альфавэтны справачнік лацін-
скіх назоваў.**

A.

- Acer pseüdoplatanus* — 416.
Acer platanoides — 185.
Achilea millefolium — 198.
Acorus calamus — 5, 419.
Aesculus Hippocastanus — 182.
Agaricus melleus — 8.
Agrostema githago — 200, 359.
Agrostis vulgaris — 248.
Ajuga reptans — 76, 162.
Allium sativum — 389.
Allium deraceum — 390.
Allium Schoenoprassum — 358.
Allium cepa — 375.
Alchemiila vulgaris — 181.
Alisma plantago — 400.
Alnus glutinosa — 6.
Althea rosea — 232.